

Dünya hayatına pek çok giren sahabelerin en küçüğüne, dünyayı terk eden velilerin en büyüğü neden yetişemiyor?

Bunun cevabı aynı risalede şöyle verilir:

"Ehl-i velâyet, çendan fenâ-i nefse muvaffak olurlar, nefs-i emmâreyi öldürürler; yine sahâbeye yetişemiyorlar. Çünkü sahâbelerin nefisleri tezkiye ve tathir edildiğinden, nefsin mahiyetindeki cihâzât-ı kesire ile ubûdiyetin envâina ve şükür ve hamdin aksâmına daha ziyade mazhardırlar. Fenâ-i nefisten sonra ubûdiyet-i evliya besâtet peydâ eder."(1)

Demek ki, dünyayı Allah'ın isimlerini aynası, ahiretin tarlası görüp, dünya nimetlerinden istifade ederek, ondan istifade eden azalarımızla ve duygularımızla da şükretmek daha yüksek bir meziyettir. Dünyayı kesben terk edenler ve dünyadan meşru da olsa istifade etmeyenler, bu yönüyle eksik olabilir.

Sahabe dünyaya kesben giriyor, kalben değil. **Yani sahabenin kalbi Allah'ta, eli işte olmuş.** Bu yüzden dünya sahabeyi aldatmamış, aksine marifetullah ve muhabbetullah konusunda terakki etmesinde bir basamak bir yardımcı olmuştur.

Dünyanın **mektep, mezra ve melabegah** olmak üzere üç yüzü bulunuyor.

Dünya Allah'ın isim ve sıfatlarının talim edildiği bir fakülte olması noktasından bir mekteptir. Ve dünyanın bu yüzündeki kazanımlar baki ve daimidir. Yani insan bu dünya fakültesinde Allah'ın isim ve sıfatlarını güzelce talim edip güzel bir şekilde hayatına yansıtırsa, bu ahirette ona sonsuz bir ihsan ve makam olarak dönecektir. Ne mutlu dünyayı Allah'ın isim ve sıfatlarını talim edilen bir üniversite olarak görenlere.

Dünya aynı zamanda ahiretin bir mezra ve tarlasıdır. İnsan bu dünya tarlasına iyilik ve ibadetleri ekerse, ahirette ebedi bir cennet olarak mahsul kaldıracaktır. Dünyanın bu yüzü de boşa gitmiyor.

Bu husus ayette şu şekilde belirtiliyor:

"Zerre ağırlığınca hayır yapan onu bulur, zerre ağırlığınca şer yapan da onu bulur." (Zilzal, 99/7-8)

Dünyanın bir de melabegah yüzü vardır. Bu yüz dünyanın nefis ve heva cihetine sarf olunan yüzüdür. Melabegah, eğlence oyun yeri manasına geliyor. İnsanın bu dünyaya iman ve ibadet için gönderildiğini unutup boş şeyler ve eğlenceler ile hayatını heba etmesidir ki, bu yüz fanidir, anlaktır ve ahirette karşılığı azap ve ateşten başka bir şey değildir.

Dünyaya ilk iki yüzü ile bakanlar için dünya bir imtihan ve tecrübe yeridir, burada ekilir orada biçilir bir tarla hükmündedir. Üçüncü yüzü her ne kadar fani ve zail olmuş olsa da ilk iki yüzüne çalışanlar bu faniliğe bedel baki bir alemi kazanıyorlar demektir.

Dünyayı terk eden veliler, dünyanın her üç cihetini de terk etmişler. Oysa insan ilk iki cihetinde ne kadar ilerlerse o kadar marifet kazanır ve manen terakki eder. Sahabenin yaptığı da tam budur.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Yedinci Söz'ün Zeyli.](#)